

PuntP

Persoonlijkheids- stoornissen

PUNTP KAN U HELPEN

**GROEP:
VOLWASSENEN**

Iedere persoon heeft karakteristieke eigenschappen. De combinatie van eigenschappen vormt iemands persoonlijkheid. Sommige mensen hebben een sterk gekleurde manier van denken en waarnemen. Hierdoor ontstaat een vervormd beeld van zichzelf en de omgeving. In dat geval kan er sprake zijn van een persoonlijkheidsstoornis.

Naar schatting heeft 10% van de bevolking een persoonlijkheidsstoornis. Deze uit zich doorgaans in de pubertijd of jonge volwassenheid.

Mensen met een persoonlijkheidsstoornis zijn niet goed in staat om grip te krijgen op hun gedachten en gevoelens. Hun emoties zijn intens of juist afgevlakt. Tegenslagen kunnen zij moeilijk verwerken en het contact met anderen verloopt soms moeizaam. Vaak is er sprake van verschillende psychische problemen, zoals depressie en angsten. Zij hebben last van hun eigen gedrag en hun omgeving kan het er ook moeilijk mee hebben.

De verschillende stoornissen Er worden tien verschillende persoonlijkheidsstoornissen onderscheiden die zijn onderverdeeld in drie clusters. Hoewel de persoonlijkheidsstoornissen binnen een cluster in bepaalde opzichten op elkaar lijken, zijn er ook wezenlijke verschillen. Iedere persoonlijkheidsstoornis heeft zijn eigen specifieke kenmerken. Ook de ernst van de symptomen kan van persoon tot persoon verschillen.

CLUSTER A

- Paranoïde (achterdochtige) persoonlijkheidsstoornis
- Schizoïde (sociaal teruggetrokken) persoonlijkheidsstoornis
- Schizotypische (zonderlinge, randpsychotische) persoonlijkheidsstoornis

De oorzaken Iemands persoonlijkheid wordt gevormd door een combinatie van erfelijkheid, ontwikkeling en omgeving. Deze factoren spelen ook een rol bij het ontstaan van persoonlijkheidsstoornissen. Karaktereigenschappen en het gedrag van mensen zijn gedeeltelijk erfelijk bepaald. De één heeft bijvoorbeeld de neiging om angstig te reageren op problemen, de ander pakt moeilijkheden direct aan. Bepaalde aangeboren eigenschappen kunnen bepaalde soorten persoonlijkheidsstoornissen in de hand werken. Soms doen zich tijdens de ontwikkeling van kind naar volwassene al moeilijkheden voor in iemands karakter. Deze problemen kunnen samenhangen met traumatische gebeurtenissen, zoals gepest worden, de dood van een ouder of seksueel misbruik. Opgroeien in een gezin met onvoldoende veiligheid en aandacht vergroot de kans op het ontwikkelen van een persoonlijkheidsstoornis.

Bij deze persoonlijkheidsstoornissen is sprake van een ernstig verstoord mentaal evenwicht en/of ernstige gedragsproblemen. Voor meer informatie zie onze folder Paranoïde, schizoïde en schizotypische persoonlijkheidsstoornissen.

CLUSTER B

- Borderline (identiteitszwakke, impulsieve) persoonlijkheidsstoornis
- Theatrale (egocentrische, aandachtvragende) persoonlijkheidsstoornis
- Narcistische (opgeblazen, exploiterende) persoonlijkheidsstoornis
- Antisociale (gewetenloze, driftmatige) persoonlijkheidsstoornis

Mensen met deze persoonlijkheidsstoornissen hebben een laag of sterk wisselend zelfbeeld en kunnen hun emoties en impulsen moeilijk reguleren. Voor meer informatie zie onze folder Borderline, theatrale en narcistische persoonlijkheidsstoornis en onze folder Antisociale persoonlijkheidsstoornis.

CLUSTER C

- Ontwijkende (sociaal angstige, geremde) persoonlijkheidsstoornis
- Afhankelijke (aan zichzelf twijfelende, onderdanige) persoonlijkheidsstoornis
- Obsessieve-compulsieve (dwangmatige) persoonlijkheidsstoornis

Kenmerkend voor deze persoonlijkheidsstoornissen is het gevoel van angst en kwetsbaarheid. Voor meer informatie

zie onze folder Ontwijkende, afhankelijke, obsessieve-compulsieve persoonlijkheidsstoornissen.

Behandeling bij PuntP Persoonlijkheidsstoornissen kunnen niet worden genezen, maar wel worden behandeld.

Hierdoor krijgt u minder last van uw klachten en leert u er beter mee om te gaan. PuntP beschikt over een team van specialistische deskundigen die samen met u naar een oplossing zullen zoeken.

Een afspraak maken Als u heeft besloten om hulp te zoeken bij PuntP, is een verwijzing van uw huisarts of andere verwijzer nodig. Deze stuurt de aanmelding per fax naar de afdeling Aanmelding en Advies. U wordt gebeld voor het maken van een afspraak. U kunt Aanmelding en Advies zelf bereiken via tel. 020-590 4444.

U kunt ook online een afspraak maken. Zie www.puntp.nl.

De intake is bedoeld om een goed beeld te krijgen van de klachten en hulpvraag en daar de best mogelijke behandeling bij te zoeken. Om na te kunnen gaan of er sprake is van een persoonlijkheidsstoornis is informatie nodig over de huidige klachten, en van de tijd daarvoor. Om al die gegevens goed in beeld te krijgen wordt gebruik gemaakt van verschillende hulpmiddelen: het intake-gesprek, vragenlijsten en een interview met iemand uit de naaste omgeving.

Het intake-traject bestaat uit één of meerdere gesprekken. Wanneer deze uitvoerige intake is afgerond, worden onze bevindingen met u besproken. Is er sprake van een persoonlijkheidsstoornis, en zo ja wat is de aard en ernst van de persoonlijkheidsstoornis? Is er daarnaast ook sprake van andere psychische problematiek?

Op basis van deze informatie en in overleg met u wordt een behandelplan opgesteld. Als er inderdaad sprake is van een persoonlijkheidsstoornis, kan de behandeling bij PuntP worden gestart. Wanneer er sprake is van bijkomende stoornissen, zoals angst, depressie of verslaving, moeten die vaak eerst worden behandeld. Hiervoor kunt u gewoon bij PuntP blijven.

De behandeling Er worden drie fases in het behandeltraject onderscheiden. In welke fase de

Persoonlijk dossier

Vanaf het moment dat u een afspraak heeft gemaakt bij PuntP, bent u bij ons geregistreerd als cliënt. Er wordt dan een persoonlijk dossier aangeemaakt. Informatie uit het dossier gaat niet zonder uw toestemming naar andere instellingen of personen. U kunt via een beveiligde internetverbinding delen van uw dossier in zien. Voor actuele informatie zie onze website: www.puntp.nl.

behandeling van start gaat, is afhankelijk van uw toestand op dat moment.

- De fase stabilisering is bedoeld voor cliënten die door klachten en symptomen of leefomstandigheden sterk zijn ontregeld, dan wel in crisis verkeren. De behandelingen zijn er op gericht om stabiliteit in de toestand van de cliënt en, indien nodig, de leefomgeving aan te brengen.
- In de fase behandeling gaat het om behandelingen die gericht zijn op het veranderen van de persoonlijkheid. De cliënt leert zijn vaardigheden beter in te zetten en zo de kwaliteit van het leven te verbeteren. De behandelingen zijn vaak intensief en kunnen langere tijd in beslag nemen (tot maximaal 2 jaar).
- De fase terugvalpreventie sluit aan op de hier boven

genoemde fases. Het gaat om korte of langer durende nazorg.

Binnen iedere fase zijn verschillende behandelmethoden mogelijk. In samenspraak met u wordt bepaald welke behandeling of combinatie van behandelingen het meest geschikt is. Wij gaan bij PuntP uit van een stapsgewijze aanpak, ook wel 'stepped care' genoemd. Dit betekent minimale hulp als het kan en intensieve hulp als het nodig is. Het kan gaan om:

- Medicijnen. Met behulp van medicijnen kan er vaak een grote verbetering in klachten worden bereikt. Meestal worden antidepressiva voorgeschreven. Antidepressiva helpen niet alleen tegen depressie en angst, maar ook tegen impulsief gedrag. Wanneer er sprake is van verstoord denken of waarnemen kunnen antipsychotica worden voorgeschreven.
- Gesprekstherapieën (individueel en in groepsverband). PuntP biedt verschillende therapieën aan. Het gaat om kortdurende therapieën die gericht zijn op stabilisatie en het voorkomen van crises, maar ook langer durende therapieën waar de nadruk meer ligt op het veranderen van de persoonlijkheid. In ernstige gevallen behoort een zeer intensieve behandeling zoals deeltijdbehandeling ook tot de mogelijkheden.
- Individuele coaching door een verpleegkundige. Mensen met een ernstige persoonlijkheidsstoornis hebben vaak problemen met de dagelijkse dingen. Op tijd slapen, opstaan, regelmatig eten, op tijd medicatie innemen,

opruimen, financiën en huishouden zijn zaken die moeite kosten. Zij hebben praktische hulp, informatie en adviezen nodig om het dagelijks leven op orde te krijgen. PuntP biedt deze ondersteuning in de vorm van coaching door een sociaal psychiatrisch verpleegkundige. Coaching is stap-voor-stap begeleiding gericht op het aanbrengen van orde en regelmaat. Afhankelijk van de ernst van de klachten is de begeleiding meer of minder intensief.

Het behandelprogramma voor persoonlijkheidsstoornissen is samengesteld in overleg met de Cliëntenraad van Arkin en gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek. PuntP is een onderdeel van Arkin. Het verloop van de behandeling wordt tijdens de behandeling en bij afronding geëvalueerd. Indien de klachten onvoldoende zijn afgenomen, wordt met u besproken wat de vervolgmogelijkheden zijn.

Meer weten? Het kan zijn dat u na het lezen van deze folder nog vragen heeft over de behandelmogelijkheden en de werkwijze van PuntP. Op onze website www.puntp.nl kunt u actuele informatie vinden over persoonlijkheidsstoornissen. Ook de behandelmethoden worden hier uitgebreid beschreven.

Bent u geïnteresseerd in hoe anderen de behandelingen en werkwijze van PuntP hebben ervaren, dan kunt u terecht op: www.clientenraadarkin.nl

Voor meer informatie kunt u ook contact opnemen met Informentaal. Dit is een onafhankelijk informatie- en adviespunt voor de geestelijke gezondheidszorg. De medewerkers beantwoorden uw vragen kosteloos. Informentaal

beschikt over een grote hoeveelheid foldermateriaal en bijvoorbeeld adressen van patiëntenverenigingen.

Het bezoekadres van Informentaal is:
J.P. Heijestraat 121, in Amsterdam

Kijk ook op www.informentaal.nl

Voor het maken van een afspraak bij PuntP kunt u contact opnemen met: Aanmelding en Advies: 020-590 4444.
U kunt ook online een afspraak maken. Zie www.puntp.nl.

PuntP behandelt kinderen, jongeren en volwassen mensen met psychische of psychiatrische problemen. Wij stellen de cliënt in staat beter richting aan zijn eigen leven te geven. Iedere cliënt is een volwaardige gesprekspartner voor ons. Onze zorg is resultaatgericht en we combineren de zorg zo nodig met verslavingszorg. Onze aanpak is respectvol, direct, duidelijk en flexibel en we houden rekening met de diversiteit en leefomgeving van de cliënt.

De organisaties waar PuntP uit is voortgekomen zijn HKZ-gecertificeerd. Deze instellingen voldoen aan de HKZ-normen. HKZ staat voor Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector, een landelijk erkende organisatie die kwaliteitsnormen voor zorg opstelt.

PuntP werkt ook volgens het EFQM Excellence-model. Dit houdt in dat wij constant werken aan het verbeteren van kwaliteit.

Behandellocaties

CENTRUM: Roetersstraat 210, 1018 WE Amsterdam
telefoon (020) 590 56 00

NOORD: Streckkerweg 77, 1033 DA Amsterdam
telefoon (020) 590 53 00

OOST: Domselaerstraat 128, 1093 MB Amsterdam
telefoon (020) 891 31 00

WEST: Frederik Hendrikstraat 47, 1052 HK Amsterdam
telefoon (020) 590 47 77

ZUIDOOST: Nienoord 2, 1112 XG Diemen
telefoon (020) 519 87 65

AMSTELVEEN: Uilenstede 475, 1183 AG Amstelveen
telefoon (020) 590 47 00